

Retrospectivă Sidney Lumet la TIFF 2023

București, 14 martie 2023. Cea de-a 22-a ediție a **Festivalului Internațional de Film Transilvania** propune o incursiune în universul cinematografic al unuia dintre cei mai prolifici regizori americani ai perioadei moderne, **Sidney Lumet** (1924 – 2011). Între 9 – 18 iunie, **Close-up Sidney Lumet** aduce șase opere ale renumitului cineast, în variantă restaurată, la Cluj-Napoca. Programul este inspirat de retrospectiva dedicată regizorului de **Festivalul de Film Lumière** (Lyon, Franța) în 2022, eveniment cinefil prin excelență care celebrează cinemaul clasic prezentând versiuni restaurate ale unor capodopere și omagiind regizori legendari.

Abonamentele pentru TIFF 2023 au fost puse în vânzare - <https://tiff.eventbook.ro/>

Interesat de problematica socială și de dileme morale, Lumet a preferat mereu naturalismul sau realismul, iar formarea sa în epoca de aur a televiziunii i-a permis să aibă un stil regizoral energic și direct. Cunoscut ca „un regizor al actorilor”, el a reușit să obțină interpretări impresionante de la colaboratorii săi, care includ vedete de cinema precum: **Marlon Brando, Al Pacino, Katharine Hepburn, Sophia Loren, Paul Newman, Henry Fonda, Sean Connery, Philip Seymour Hoffman** sau **Faye Dunaway**. Toate aceste trăsături și crezul său în natura colaborativă a cinemaului îl fac pe Lumet „unul dintre cei mai buni artizani, cel mai plin de căldură și compasiune dintre toți regizorii de film.” (**Roger Ebert**).

Considerată o capodoperă a cinematografului mondiale, **12 Angry Men (12 oameni furioși, 1957)** este prima operă a lui Lumet, o dramă judiciară plină de suspans despre un juriu care trebuie să decidă dacă va condamna sau achita un adolescent acuzat de crimă. Câștigător al **Ursului de Aur** la **Festivalul Internațional de Film de la Berlin** și nominalizat la trei premii **Oscar**, filmul este o lecție de cinema și un veritabil tur de forță, folosind perfect toate instrumentele regizorale pentru a crea o poveste inteligentă și sofisticată, cu personaje puternice și intense reflecții morale.

Fail Safe (Decizie-limită, 1964) este ecranizarea romanului cu același titlu, scris de **Eugene Burdick** și **Harvey Wheeler**. Cu **Henry Fonda** și **Walther Matthau** în rolurile principale, filmul urmărește criza cauzată de o eroare de program care inițiază distrugerea Moscovei de către o escadrilă de avioane americane și încercările de a opri bombardierile înainte ca acestea să lanseze primul asalt nuclear. Similar filmului de debut al lui Lumet, **Decizie-limită** are un stil vizual izbitor: este turnat în alb-negru, cu umbre pronunțate și prim-planuri claustrofobe, fără muzică originală, iar tematica filmului aduce în prim-plan un alt conflict moral, pus în scenă într-un spațiu îngust, ceea ce accentuează dramatismul întregului.

Bazat pe o poveste reală, **Serpico (1973)** este o dramă biografică neo-noir despre un polițist onest din New York, Frank Serpico (interpretat de **Al Pacino**), care denunță public corupția existentă în rândul forțelor de ordine, devenind astfel un dușman pentru colegii lui și o țintă a celor vizați de acuzații. Pentru **Variety**, marea reușită a filmului constă în regia lui Sidney Lumet, care combină cu abilitate acțiunea dură, construcția unui personaj complex și comentariile care îndeamnă la reflecție. Nominalizat la **Oscar, BAFTA** și la **Globurile de Aur**, filmul este o veritabilă capodoperă, **The New York Times** găsindu-l „electrizant” datorită jocului lui Pacino și a intensității stilului lui Lumet.

Cu un palmares de invidiat, un premiu și șase nominalizări **Oscar**, șapte nominalizări la **Globurile de Aur** și **Premiul pentru Cel mai bun actor** la **Festivalul de Film de la San Sebastián**, **Dog Day Afternoon (După-amiază de câine, 1975)** „surprinde perfect zeitgeist-ul de la începutul anilor '70, o perioadă în care optimismul aproape nu mai exista” (conform reputatului scriitor și cronicar american **Christopher Null**). Inspirat tot dintr-o poveste reală, filmul îi are în rolurile principale pe **Al Pacino** și **John Cazale**. Trei hoți amatori plănuiesc să jefuiască o bancă, dar furtul degenerază rapid într-o luare de ostatici, un circ mediatic și un coșmar bizar. Considerat un film manifest împotriva ideii de autoritate, puternic legat de consecințele Războiului din Vietnam și ale scandalului Watergate, **Dog Day Afternoon** este și prima peliculă care a avut ca protagonist un personaj masculin bisexual.

Network (Rețeaua, 1976) este o satiră la adresa lumii mediatică. Prezentatorul de știri Howard Beale (**Peter Finch**) descoperă că va fi concediat și se lansează într-un scandal televizat furios, în care

amenință că se va împușca în direct. Episodul înregistrează o creștere uriașă a audienței și este abil exploatat de ambițioasa producătoare Diana Christensen (**Faye Dunaway**), care începe să dezvolte emisiuni din ce în ce mai scandaloase și mai extreme. Cu nouă nominalizări și patru premii **Oscar**, filmul a fost inclus de **Institutul American de Film** în top 100 al celor mai bune filme din istorie și plasat de către **Roger Ebert** în lista sa de capodopere absolute.

Retrospectiva Lumet e completată de o raritate care este totodată unul din cele o sută de filme preferate ale legendarului regizor japonez **Akira Kurosawa**. **Running on Empty (Viața pe fugă, 1988)** spune povestea captivantă a unei familii care încearcă să rămână împreună, deși părinții sunt fugari, urmăriți de autorități din cauza activității lor împotriva războiului din Vietnam. Aflat în pragul maturității, fiul cel mare (interpretat de River Phoenix) își dorește o viață mai stabilă și să-și dezvolte talentul de pianist, dar știe că asta înseamnă separarea permanentă de familie. Rezultatul este un film extrem de percutant despre ciocnirea surdă dintre personal și politic, despre vieți profund marcate de radicalisme trecute și minciunile pe care ni le spunem pentru a ne proteja, beneficiind de aceeași narațiune sofisticată și nuanțată moral specifică titlurilor de referință din cariera lui Sidney Lumet.

Ne puteți urmări pe:

tiff.ro | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [Youtube](#) | [TikTok](#)

Filme oricând și oriunde pe teritoriul României, pe TIFF Unlimited: unlimited.tiff.ro.

Festivalul Internațional de Film Transilvania este organizat de Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc și Asociația Festivalul de Film Transilvania.

Partener de monitorizare: mediaTRUST

Prezentat de: Banca Transilvania

Cafeaua oficială: Nespresso

Asigurător oficial: Groupama

Sponsori: LIDL, TenarisSilcotub, Cemacon, Ursus, JTI

Partener de monitorizare: mediaTRUST